

LAPPI ▼ 2017
ELÄMYS

LOPPURAPORTTI

Sisällys

Sisällys	1
Tehtävät	3
Rata ja maasto	4
Huolto	5
Viestintä ja markkinointi	7
Viestinnän ja markkinoinnin tavoite	7
Mitä tehtiin?	7
Ennen kisoja	7
Kisojen aikana	8
Kisojen jälkeen	9
Missä onnistuttiin?	9
Kehitettävää, huomioita ja vinkkejä	9
VM-vastaavan kommentit projektiin:	10
Tulospalvelu	11
Johtaminen ja JTMK	12
Valvojatoiminta	13
Talous	14

Elämyksen loppuraportin ovat laatineet järjestelytoimikunnan jäsenet kilpailija- sekä tekijäpalautteiden ja itsereflektion pohjalta. Kantavana ajatuksena on kertoa projektin onnistumisista ja epäonnistumisista ja näin auttaa tulevien kisojen järjestelyissä. Annamme kaikkia kisan materiaaleja mielellämme jatkokäyttöön. Niitä voi kysyä kilpailunjohtajalta (matti.silveri@pp.inet.fi) tai Lapin Partiolaisten piiritoimistolta (lappi@partio.fi).

Elämys-terveisin!

Elämyksen järjestelytoimikunta

Kilpailunjohtaja

Matti Silveri

Kemin Kotkat

040 754 1759

matti.silveri@pp.inet.fi

Kilpailusihteeri

Sari Tapio

Pellon Pailakat

040 844 7924

Tehtäväryhmävastaavat

Matkamuistomyymälä

Eräoppaan taidot

Matkaoppaan taidot

Paikalliset

Vapahaalla

*Tommi Haapakangas, Pohjan Tytöt ja Sissit
Antti Alaräisänen, Kemijärven Tunturitytöt
ja -pojat*

*Paula "Päkä" Päivinen, Pellon Pailakat
Kaisa-Mari "Kaisku" Jama, Pellon Pailakat
Niilo "Nipsu" Karjalainen, Keminmaan
Kivekkäät*

Huoltopäällikkö

Viestintä- ja markkinointivastaava

Tulostoimistopäällikkö

Ratamestari

Yhteiskuntasuhdevastaava

Valvoja

Apuvalvoja

*Kai "Kapa" Ryyänen, Napapiirin Pojat
Juho Ollila, Lapin Kiehiset ja Kivekkäät
Ville-Pekka Jokela, Lapin Samoelijat
Risto Tolonen, Mellan Kiipijät
Maria Astrén, Kätkän Kävijät
Laura Pölönen, Leijona Tytöt
Timo Tuovinen, Samposet*

Tehtävät

Elämys onnistui siinä, mihin paljon panostettiin, eli tehtävissä. Kilpailijoiden palautteessa tehtävien kokonaisarvosana oli 4,0 (asteikolla 1-5). Elämyksen suunnittelussa tehtävistä haluttiin mielenkiintoisia, aidosti teemasta (matkailu tekijöiden näkökulmasta) nousevia, hauskoja ja elämyksellisiä. Tässä myös onnistuttiin. Onnistuminen johtui mm. siitä, että uskallettiin ideoida tehtäviä teemasta ja ”pt-kisalaatikon” ulkopuolelta ja tarttua hulluihinkin ideoihin ja lähteä kehittelemään niitä, vaikka olivat vaivalloisiakin.

Elämys tehtiin tehtävät edellä, mikä asetti reitille huomattavia haasteita. Reitti edellä tehtynä tehtävät olisivat väkisinkin olleet erilaisia. Tehtävät ovat kisan ydin, joten sillä tavalla tehty ratkaisu oli perusteltu ja hyvä. Tehtävien elämyksellisyydestä tinkimättäkin joitakin asioita olisi kuitenkin voitu tehdä paremmin niin, että kisakokonaisuus olisi ollut helpompi.

Tehtäviä olisi voinut olla hieman vähemmän. Nyt tehtäväkokonaisuuden hahmotteluvaiheessa pitäydettiin kisakulttuurin mukaisissa maksimipistemäärissä tyyliin ”yllätys-tehtävät ovat yleensä n. 3 pistettä” ja ”isojen tehtävien maksimipistemäärä on yleensä n. kahdeksan”. Säännöt antaisivat kuitenkin mahdollisuuden antaa yksittäisistä tehtävistä enemmän pisteitä. Näin ollen isoista tehtävistä olisi voinut antaa esim. 12 pistettä ja yllätystehtävistä vaikkapa 5 pistettä, ilman että tehtävien keskinäinen painoarvo olisi muuttunut. Näin tehtäviä olisi tullut vähemmän, reitin suunnittelu olisi helpottunut, organisaatio olisi keventynyt (vähemmän rastipäälliköitä) ja resursseja olisi voitu keskittää jäljelle jääneisiin tehtäviin. Samoin tehtävien suunnittelussa voisi rohkeammin antaa yksittäisistä arvioinnin kohteista isompia, sääntöjen sallimia pisteitä. Tämä rohkeus tehtävän sisäisessä pisteiden jakamisessa olisi myös ehkäissyt tehtävien moniosaisuutta. Moniosaisuuteen päädyttiin monesti siksi, että tehtävän pisteille olisi helpompi keksiä sisältöä. Kilpailijapalautteessa useiden tehtävien moniosaisuutta moitittiin sekoittavana tekijänä.

Järjestelyorganisaatiosta puuttui tehtäväkokonaisuudesta vastaava henkilö, joka jälkepäin olisi ollut tarpeellinen. Nyt jokaisella tehtäväryhmällä oli oma vastaavansa, joka toimi omien rastipäälliköittensä esimiehenä. Tehtäväryhmävastaavat keskittyivät kuitenkin vain omiin tehtäviinsä, jolloin monet kaikkia tehtäviä koskevat asiat hoidettiin sekavasti. Tämä näkyi esim. siinä, että samoilla rasteilla olevien tehtävien välinen kommunikaatio jäi toteutumatta, mikä johti yksittäisten vartioiden kohdalla ongelmiin kun heillä jäi toinen tehtävä tekemättä. Samoin tehtäväkokonaisuudesta vastaava henkilö olisi voinut myös vastata/tukea rastimiesten yleiskoulutuksesta, joka jäi nyt täysin rastipäälliköiden oman harkinnan varaan. Myös muut tehtävien yhteiset asiat kuten tehtäväkäskyjen yhtenäistäminen olisi kaivannut tällaista vastuuhenkilöä.

Osa rasteista rakennettiin liian myöhään, mikä johti kiireeseen ja viimeistelemättömyyteen. Kaikki lauantain rastit olisi pitänyt rakentaa jo perjantaina, jotta lauantaiamuna olisi voitu keskittyä rastimiesten koulutuksen viimeistelyyn ja nollavartiotoimintaan. Tämä edellyttää käytännössä, että kaikki rastipäälliköt ovat töistä poissa perjantain ja saapuvat paikalle jo aamulla, jotta rakentaminen ehditään tehdä valoisan aikana.

Tehtäväpaperien deadline tulisi olla huomattavasti aikaisemmin, esim. 2 kk ennen kisoja. Nyt se oli huomattavasti myöhemmin, koska piirin syyskisoja haluttiin käyttää testaamiseen ja ne olivat vasta 1,5 kk ennen kisoja, jonka jälkeen työstöaikaakin tarvittiin. Tämä aiheutti huomattavasti kuormitusta rastipäälliköille, tehtäväryhmävastaaville, toimistotiimille ja valvojille juuri ennen kisoja. Tehtäväpaperit saatiin lopullisesti viilattua ihan viime tipassa. Tämän vuoksi myöskään oikeita vastauksia ja muita jälkitöitä ei saatu tehtyä ennen kisaa, ja niitä ei vielä ole saatu tehtyä, koska heti kisan jälkeen kaikki halusivat levähtää ja tapahtuman mentyä intoa paperityöskentelyyn ei enää ole.

Rata ja maasto

Palautteiden perusteella hieman yli puolet osallistujista on pitänyt radan pituutta ja vaikeusastetta sopivana. Palautetta tuli kuitenkin laidasta laitaan ja osa on pitänyt rataa liiankin helppona ja osa liian vaikeana vaikka kaikki sarjat menivät enimmäkseen tiepohjaa tai selkeitä polkuja. Tämä oli jo lähtökohtaisesti odotettavissa, koska kaikkia ei voi miellyttää. Tähän kilpailuun radat suunniteltiin käytännössä kokonaan tehtävien ympärille. Karkeasti 75% tehtävistä vaati tietyn rastipisteen tai tarvitsi tarkkoja vaatimuksia rastipisteelle. Näin ollen eri sarjojen hajonnan toteuttaminen oli hyvin haastavaa. Toisaalta vaihtoehtoja hajonnoille ei juurikaan ollut. Tehtävien vuoksi kaikkien sarjojen reittiin kuului melko paljon tiepohjaa ja Äkäslompolon kylän läpikulku oli välttämätön. Tämä osaltaan näkyi palautteessa epäytytyväisyytenä mm. etukäteisviestinnän ja markkinoinnin aikaansaaman mielikuvan Lapin metsistä ja tuntureista ollessa reitillä vain pienessä osassa.

Kilpailun suunniteltu aikataulu petti tietyille tehtäville syntyneen jonotuksen vuoksi. Palautteiden perusteella yksittäisten vartioiden jonotusaika saattoi olla yhteensä jopa 4-5h. Jos tehtävistä ei olisi aiheutunut jonotusta, kilpailussa olisi karkeasti arvioituna oltu hyvin lähellä suunniteltua aikataulua. Aikataulun suunnittelussa tapahtui virhe, joka vaikutti tehtäville laskettuihin suorituspaikkojen laskennallisiin määriin noin 1-2 kpl/tehtävä. Virhe oli lisätä laskuihin ns. "sallittu jonotus"-aika, joka tosiasiallisesti vähensi laskurin antamia suorituspaikkamääriä. Vaikka laskenta olisi ollut oikein, ei laskurin antamiin suorituspaikka määriin olisi välttämättä päästy. Tekijäpalautteen perusteella suorituspaikkojen määrää ei oltaisi pystytty lisäämään ilman lisähenkilöstöä, josta oli muutenkin pulaa. Tekijäpalautteessa kävi myös ilmi, että joillain tehtävillä suorituspaikkalaskurin antamat määrät oli pyöristetty väärin alaspäin ohjeista huolimatta. Lauantain venyneen aikataulun vuoksi ainoa oikea vaihtoehto oli lyhentää ruskean ja harmaan sarjan rataa sunnuntailta. Kilpailijoiden harmiksi tämä aiheutti sunnuntaille jonotuksia, koska kaikki sarjat käyttivät samoja rastipisteitä. Ilman radan muutosta ruskean ja harmaan sarjan häntä ei kuitenkaan olisi ehtinyt maaliin tarpeeksi ajoissa lähteviin kuljetuksiin nähden.

Kilpailun kartoissa oli pyritty suunnistuskartan omaisiin toteutuksiin. Reilusti yli puolet osallistujista oli pitänyt karttoja vähintään hyvinä. Eniten hämmennystä oli monelle aiheuttanut reittikartan 1:30 000 mittakaava. Suunnistuksellisesti 1:20 000 olisi ollut parempi vaihtoehto, mutta lauontain reitti ei olisi mahtunut A3 tulosteelle tällä mittakaavalla. Hämmennystä kilpailijoiden keskuudessa aiheutti myös lauontain rastipisteet, joilla oli kaksi eri tehtävää. Rastihenkilöiden puuttellisen koulutuksen ja ohjeistuksen vuoksi muutamilla vartioilla jäi rastilla ollut toinen tehtävä suorittamatta ja

osa joutui palaamaan takaisin rastille suorittamaan puuttuvaa tehtävää. Tehtävien määrän vuoksi näiden "tuplatehtävä"-rastien toivottiin jakavan kilpailijoita tasaisemmin maastoon ja ajatuksena oli myös välttää jonotuspainetta. Tämä ei kuitenkaan toiminut, koska kukaan ei koordinoinut koko tehtäväkokonaisuutta.

Näissä kilpailuissa ratamestarin kilpailun aikainen työkuorma mm. jonotusten ja "tuplatehtävä"-mokan vuoksi oli huomattava, eikä lepoaikaa ollut. Suurimpana kehityksenä kilpailussa olisikin tarvittu apulaisratamestari, joka olisi voinut tarvittaessa hoitaa ratamestarin kilpailun aikaisia tehtäviä. Kokonaisuutena ratamestari tiimi onnistui tehtävissään tyydyttävästi.

Huolto

Huolto sai palautetta mm. Ruokailujen toimivuudesta. Huollon kannalta haastetta asetti se, että kilpailukeskus oli hajallaan Äkäslompolon alueella. Eli se, että ruokailu ja järjestäjien majoitus oli eri paikassa. Myös Kolarin päässä olleet perjantain ja sunnuntain kilpailijoiden majoitus ja loppuruokailu aiheutti haastetta. Kolarin pään osalta huollon näkökulmasta: Kolarissa oli majoitus kahdella koululla, käytössä oli vain liikuntasalit + suihkut kouluilla ja jäähallilla. Helpompi olisi ollut se, että majoitus ja suihkut olisivat olleet yhdellä koululla. Nyt saatiin kuitenkin majoittuminen hoidettua hyvin. Lauantain aamupalasta oli jonkin verran palautetta kisailijoilta tullut. Tämä voidaan katsoa normaaliksi, ettei kaikille kelpaa kaikki ruuat. Ongelmaksi muodostui se, että Kolarin koulut piti sulkea lauantai aamuna kokonaan ja kaikki toiminta keskittyä Äkäslompoloon. Näin pyrittiin tekemään, mutta kuitenkin lauantai-iltana piti avata koulut ja siirtää sinne vähäisistä huollon ihmisistä toimijoita. Tätä ei oltu suunniteltu alunperin lainkaan. Sunnuntaina loppuruokailu tapahtui Kolarissa (kisailijoiden osalta sekä piti myös järjestäjienkin syödä siellä). Sunnuntain hernekeitto lounaasta saatiin palautetta kisailijoilta, että olisivat kaivanneet jotain "tukevampaa" ruokaa rankan kisan jälkeen. Huollolla ei kuitenkaan ollut käytössä kunnollista keittiötä Kolarin päässä, joten turvauduttiin kenttäkeittiöön eli soppatykkiin. Jäähallin osalta (suihkut) oli palautetta että lämmin vesi loppui kesken, tälle huolto ei voinut mitään.

Äkäslompolon pään huolto: Järjestäjien ruokailu oli järjestetty kenttäkeittiönä kisakeskukseen. Ruokailujen aikataulut pettivät heti alusta alkaen, mutta perjantain osalta saatiin kirittyä kiinni. Järjestäjille kerrottiin perjantai illan infossa, että muistavat tehdä ruokailujen yhteydessä eväät maastoon. Osa tekikin näin, mutta palautteessa tuli mainintaa, että pitkä päivä ilman ruokaa? Lauantaina ruokaa oli tarjolla koko päivän aina aamupalasta alkaen puoleen yöhön saakka. Osa järjestäjistä kävi ruokailemassa ja olivat tyytyväisiä ruokaan - joka oli muuten hyvää. Negatiivisena palautteena oli se, että jopa nimellä annettiin palautetta huollon keittiölle vaikka ko. henkilö ei edes ollut keittiö vastuussa. Perjantaina päätettiin, että viedään iltaan avoinna oleville rasteille päivällinen maastoon, onneksi käytössä oli lämpöpakkeja tätä varten. Rastien määrää laajennettiin kun huomattiin, että kisan aikataulu alkoi venymään. Lisäksi vietiin aamupalatarvikkeita sunnuntaiaamun ensimmäisille rasteille. Rasteille päivällisen vieminen oli hyvä asia ja se varmaan auttoi rastihenkilöitä jaksamaan omassa tehtävässään. Ruokailujen osalta huollon väki oli sitä mieltä, että jos joku järjestäjä koki jääneensä ilman ruokaa, oli syy itsessään. Sunnuntain osalta Äkäslompolon pään ruokailut pettivät lounaan osalta. Kisojen suunnitteluvaiheessa oli päätetty että sunnuntaina kaikki syövät Kolarissa. Olisi pitänyt

huomata että Äkäslompoloon jäi paljon väkeä purkamaan rasteja ja kisakeskusta. Onneksi huollon keittiön väki teki nopealla aikataululla lounaan myös Äkäslompoloon.

Ruokarastin (käristys) osalta huollon tehtävänä oli viedä sinne tarvittava määrä polttopuita sekä vettä (oli toinen vesipiste). Polttopuiden tarve petti täysin, rastihenkilöt antoivat liikaa polttopuita/vartio tai sitten sitä ei oltu suunniteltu lainkaan. No, rastille vietiin lisää puita. Ongelmanan oli se, että kisaan varatut puut olivat noihin 10 km päässä ko. rastilta. Tämmöinen pitäisi suunnitella seuraavalla kerralla paremmin. Vesipisteen/tankkauspisteen osalta tapahtui semmoinen, että vesi huollettiin saavien avulla. Tällöin jouduttiin kuljettamaan vettä useaan kertaan. Parempi olisi ollut se, että olisi hommattu toinen 1 m³:n säiliö tätä varten.

Äkäslompolon koulun majoitus toimi yllättävän hyvin, vaikka siellä ei ollutkaan huollon toimesta valvojaa kun siihen suunniteltu henkilö menikin rastimieheksi. Ainoa oli se, ettei kukaan järjestäjistä viitsinyt siivota majoituksen jättämiä jälkiä. Onneksi huoltopäällikkö ajoi sitä kautta kotiin lähtiessään ja siivosi apurinsa kanssa paikat kuntoon.

Yörastin huolto toimi hyvin. Sinne saatiin rakennettua riittävät ja hyvin palvelleet pisteet: puu, vesi, tiskaus sekä puucee. Näistähän hieman tuli myös palautetta, mutta jos ajatellaan käyttäjien määrää niin kaikki toimi kenttäolosuhteissa hyvin.

Huollon osalle jäi myös keskeyttävien siirto kisa-alueelta pois. Tämä olisi pitänyt sopia tarkemmin, mutta onneksi keskeyttäneitä oli vain 3 vartiota ja ne saatiin siirrettyä Äkäslompolon koululle sekä yörastille. Tämä oli logistisesti helpompaa kun ei tarvinnut Kolariin saakka kuljettaa vartioita.

Yksi asia, mikä kannattaa seuraavalla kerralla suunnitella paremmin on kisan aikainen tiedonkulku. Nyt huolto oli pimennossa osasta muutoksista. Esimerkkinä se, kun lauantaiiltana oli ylitysrastilla käytössä valot + aggregaatti, nämä pitikin yhtäkkiä sunnuntaiaamuna siirtää aamun ensimmäiselle rastille käyttöön, vaikka illalla rastipäälliköltä sekä ratamestarilta varmistettu, ettei siirtoa nähty tarpeelliseksi. Yön aikana oli tehty päätös reitin muutoksesta ilman, että huoltoa siitä informoitiin ja jouduttiin siirtohommiin pikaisesti. Onneksi siitäkin huolto selvisi.

Seuraaviin kisoihin kannattaa vielä enemmän panostaa suunnitteluvaiheessa rajapintoihin sekä siihen että mietitään mitä kuuluu huollolle ja mitä muille. Nyt osa rastipäälliköistä hieman moitti esimerkiksi sitä, ettei huolto ollut hommanut sitä tai tätä - vaikka hankintoja mietittäessä nimenomaan painotettiin että rastit hankkivat itse ja huolto hankkii tekee järkevät yhteiset isommat hankinnat.

Huollon osalta voidaan todeta, että huolto toimi edellä mainituista asioista huolimatta pienellä väkimäärällä yllättävän hyvin. Kaikki huollon ihmiset venyivät ja pyrkivät osaltaan tekemään parhaansa kisojen eteen. Kiitänkin kaikkia huollon ihmisiä hyvästä panoksesta onnistuneiden kisojen suhteen.

Viestintä ja markkinointi

Elämykseen osallistui 110 vartiota eli liki 400 kilpailijaa, mikä tekee kilpailusta suurimman SM-kilpailun kymmeneen vuoteen. Harmillisesti SM-kilpailuihin osallistuminen on vähentynyt huomasti 2000-luvun alusta, jolloin yli 100-vartioiset kisat olivat normi, eikä poikkeus. Syitä osallistujamäärien putoamiseen on varmasti useita. Elämyksessä meillä ei ollut mahdollisuutta suuremmin paneutua näihin syihin, mutta halusimme tehdä parhaamme, jotta vuosittain järjestettävistä koko Suomen partiotapahtumista suurin (syys-SM-kilpailu) saisi arvoisensa huomion.

Onneksi kilpailun markkinoinnin tärkeys ymmärrettiin jo projektin alussa. Piirihallituksen toiveena oli, että markkinointiin panostetaan, mikä teki projektiin ryhtymisestä mielekäästä. Elämyksen viestintää ja markkinointia on ollut tekemässä huippu joukko tekijöitä.

Kiitos Anna, Hanna, Esa-Pekka, Essi, Sallu, Camilla, Veera, Jenni, Aapo, Jesse, Atte ja Jenna työstänne Elämyksen viestinnän ja markkinoinnin eteen. Kiitos Matille ja Sarille sekä koko järjestelytoimikunnalle tuesta ja tsemppauksesta. Kiitos piireille ja SP:lle siitä, että Elämys näkyi myös omien kanaviensa ulkopuolella. Kiitos kaikille, jotka olitte auttamassa viestinnän, markkinoinnin ja kassin kanssa.

Viestinnän ja markkinoinnin tavoite

Viestinnän tavoitteena oli kertoa kisoista ja niihin osallistumisesta laadukkaasti ja selkeästi, jotta niin ensikertalaisten kuin konkareidenkin olisi helppoa lähteä kisamaan.

Markkinoinnin tavoitteena oli saada kilpailuun 100 kilpailuvartiota ja innostaa ensikertalaisia lähtemään SM-kisoihin. Markkinoinnilla pyrittiin tavoittamaan mahdollisimman monta kohderyhmään kuuluvaa partiolaista ja tuomaan näkyvyyttä partiotaitokilpailuille.

Mitä tehtiin?

Ennen kisoja

Viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu aloitettiin yli vuosi ennen kisoja kesällä 2016. Suunnittelusta vastasi ensisijaisesti nelihenkinen vm-tiimi, johon kuului viestintä- ja markkinointivastaava Juho Ollila, somemestari Anna Enbuske, markkinointitempausmestari Hanna Pikkarainen ja grafiikkamestari Esa-Pekka Tuppi. Etenkin suunnitteluvaiheessa tiimi sai tukea kokemusta omaavalta Henna Peltoniemeltä. Myöhemmin tiimin liittyi kuvausmestari Essi Koski.

Viestintää ja markkinointia ohjaamaan laadittiin viestintä- ja markkinointisuunnitelma, jota täydentämään tehtiin projektin kuluessa pienempiä suunnitelmia ja aikatauluja osa-alueittain. Näitä suunnitelmia ei ole dokumentoitu kokousmuistioita ja yksittäisiä drivetiedostoja tarkemmin.

Elämys oli esillä Roihun kahviloissa, joissa kisa mainostettiin pöytäkolmioilla. Samaan aikaan avattiin kilpailun Facebook- ja Instagram-tilit. Myöhemmin syksyllä pöytäkolmioita ja Elämyksen edustajia nähtiin SM-kilpailu Juntussa ja Jäsenkokouksessa. Juntussa Elämys näkyi myös vartioiden nimissä ja kuului Elämys huutona, jota vartiot huusivat sopivan tilaisuuden tullen esimerkiksi jonottaessa. Pöytäkolmiot tulostettiin piiritoimistolla.

Kilpailukutsu julkaistiin helmikuussa 2017 Partio ja Scoutposten lehdissä sekä kilpailun nettisivuilla (kts. SM-kisojen säännöistä kilpailukutsu). Tavanomaisesta poiketen tehtäväkohtaiset pisteet julkaistiin toukokuussa. Tällä haluttiin kannustaa osallistujia valmistautumaan tehtäviin kertomalle etukäteen tehtävien "arvo".

Kilpailukutsun julkaisusta kerrottiin somessa ja valmis kuva kilpailukutsun julkaisusta tarjottiin lisättäväksi piirien ja SP:n Facebookiin ja Instagramiin. Maaliskuussa somessa toteutettiin kisamuisto kampanja, jossa jaettiin kisamuistoja vuosien varrelta. Muistoja kerättiin Facebookissa HC-partiolaisissa. Kampajan lisäksi tehtiin muutamia päivityksiä valmistelujen etenemisestä ja Instagram Story:yn päivitettiin fiiliksiä markkinointitempauksista.

Talvena ja keväällä 2017 Elämys näkyi seuraavissa tapahtumissa: partiotahti Tähelinen Ylitorniolla (tekijöiden rekry), talvi-SM-kilpailu VinterFiSSce Raaseporissa, Hämeen partiolaisten johtajapäivät Lempäälässä, luottisten Kohtaus Järvenpäässä, Leon lenkki ja Hilkan kilpa Ylöjärvellä, ja kevät-SM-kilpailu Tasan 100 Kuopiossa. Markkinointia varten hankittiin kaksi banderollia (PrintLit, printlit.fi) ja 1000 askia Elämys-tulitikkuja (Euromatches, euromatches.fi).

Kesällä 2017 Elämys oli mukana Sähköellä Hangossa ja Johtajatulilla Evolla.

Syksyllä somea alettiin päivittämään useammin ja viimeisen kuukauden aikana ennen kisoja päivityksiä tehtiin lähes päivittäin. Päivitykset koostuivat tehtävä- ja valmistautumisvinkeistä, info-päivityksistä ja kisojenjärjestelyfiiliksestä. Nettisivuilla julkaistiin vastauksia kysytyihin kysymyksiin.

Valmis juttu kilpailusta ja ilmoittautumisesta sekä kuva someen tarjottiin julkaistavaksi piireille ja SP:lle.

Ennako-ohje julkaistiin kaksi päivää ilmoittautumisen päättymisen jälkeen kilpailujen nettisivuilla ja se lähetettiin postitse tai sähköpostitse vartionjohtajille (kts. SM-kisojen säännöistä ennako-ohje). Varusteita koskeviin kysymyksiin jouduttiin antamaan tarkennuksia kilpailun nettisivuilla.

Lehdistötiedote kilpailusta lähetettiin Lapin alueen medioihin reilu viikko ennen kilpailua SP:n ePressin kautta.

Nahkaiset kilpailumerkit tilattiin A. Honko Oy:ltä (honko.fi).

Kisojen aikana

VM-tiimi huolehti tilannekeskuksesta (tike). Tikessä seurattiin kilpailun etenemistä ja sen kautta viestittiin rastien kanssa. Tike toimi läpi koko kisan ja se työllisti 1-3 henkilöä tilanteesta riippuen. Jokaisella rastilla oli tiken kanssa oma WhatsApp-ryhmä, jonka kautta viestintä tapahtui. Rastilta ilmoitettiin jokaisen sarjan ensimmäisen ja viimeisen vartion

saapuminen rastille ja poistuminen rastilta. Osa rasteista oli katvealueella jolloin rasti viesti VHF-puhelimilla läheisen rastin kanssa, joka toimi linkkinä katvealueella olevan rastin ja tiken välillä.

Elämyksen, Partion ja Lapin Partiolaisten some-tilien kautta välitettiin kilpailun tunnelmaa mahdollisimman paljon kaikille partiolaisille.

Elämystä oli kuvaamassa neljä kilpailun omaa kuvaajaa ja kolme kuvaajaa SP:n kuvausryhmästä. SP:n kuvausryhmä kuvasi kisasta Aftermovien.

Kilpailussa vieraili Luoteis-Lapin toimittaja, joka vietiin kokemaan yörastin ainutlaatuista tunnelmaa.

Kisojen jälkeen

Kilpailun tulokset julkistettiin sunnuntaina kilpailun nettisivuilla. Ja lehdistötiedote tuloksista ja kilpailusta yleisesti lähetettiin SP:n ePressin kautta seuraavalla viikolla.

Kilpailijoita muistutettiin palautelomakkeesta somen ja sähköpostin välityksellä. Palautteesta nousi heti esille tyytymättömyys pitkiin jonotusaikoihin ja somessa viestittiin, että järjestäjät ovat kuulleet palautteen. > Loppuraportin julkaisussa huomioidaan vielä kerran myös negatiivinen palaute.

Viikon kuluttua kilpailusta julkaistiin kilpailun Aftermovie SP:n Youtubessa ja kilpailun Facebookissa. Kuvia kilpailusta julkaistiin Lapin Partiolaisten Flickr:issä. Parhaita otoksia nostettiin lokakuun ja marraskuun aikana myös kilpailun someen.

Missä onnistuttiin?

Kilpailuun osallistui 110 vartiota, mikä ylitti markkinoinnin 100 vartion tavoitteen.

Ensikertalaisia onnistuttiin tavoittamaan ja innostamaan mukaan kilpailuun. Palautteen perusteella 3,4% vastaajista (144 vastausta) oli ensimmäistä kertaa pt-kisoissa ja 18,1% ensimmäistä kertaa SM-kisoissa.

Elämys oli mukana ainakin 11 tapahtumassa ympäri Suomea ja tavoitti kohderyhmää myös somen ja netin ulkopuolella.

Palautteen perusteella tietoa kisasta on ollut saatavilla ja ainakin yhdessä palautteessa kisoihin lähtemistä on kuvattu helpoksi juuri viestinnän ansiosta.

Elämyksellä on ollut selkeä graafinen ilme, joka on luonut tekijöiden keskuudessa Elämys-henkeä.

Kehitettävää, huomioita ja vinkkejä

Viestinnän ja markkinoinnin tavoitteiden ja tehtävien tarkempi määrittely heti alussa.

Viestinnän ja markkinoinnin istuttaminen paremmin koko organisaation ja sisäisen viestinnän periaatteiden määrittely.

Kommentti: On tärkeää, että VM-tiimi tietää mitä heiltä odotetaan. VM-tiimin ja JTMK:n yhteistoimintaa olisi hyvä kehittää. Elämyksessä kommunikaatio näiden ryhmien välillä tapahtui vm-vastaavan kautta. Organisaatio ja sisäinen viestintä tutuksi kaikille. Kun someen tuli kysymys, somemestari kysyi vm-vastaavalta joka edelleen kysyi tai varmisti asian kilpailunjohtajalta tai jtmk:lta. Jos somemestari olisi tiennyt kuka on vastuussa kysymyksen aihealueesta, olisi hän voinut kysyä suoraan häneltä ja turhia välivaiheita olisi vältetty.

Vinyyli-kankaiset banderollit on kuljetuksen kannalta hankalat, koska ne täytyy rullata taittelun sijaan. Taittellessa banderolliin jää ikävät jäljet.

Kommentti: Banderollien olisi hyvä olla pehmeää kangasta. Hyvä lisä banderollien kanssa olisi roll-upit, joiden esille laitto sisätiloissa voittaa banderollin mennessä tullen. Unelmakombo: 2 x kangasbanderolli + 2 x roll-up. Materiaaleihin kannattaa kirjoittaa esim vm-vastaavan yhteystiedot, jotta materiaalit löytyvät takaisin jos hukkuvat. Roll-upeihin voi löytyä valmiit telineet piiristä jolloin tarvitsee painattaa vain uusi "kangas".

Nettisivujen käytettävyyden, valikkorakenteen, tiedon sijainnin yms. parempi suunnittelu. Palautteessa esille tuotiin tehtäväluettelon vaikea löydettävyyttä kilpailukutsusta.

Kommentti: Tässä kompastuttiin vm-vastaavaan liian moneen edeltävään nettisivuprojektiin ja perusjutut jäi tekemättä liiallisen varmuuden takia. Nettisivujen suunnitteluun löytyy netistä ohjeita läjäpäin. Google on se mistä tietoa haetaan, kisoistakin! Joten nettisivut on hyvä hoitaa kuntoon hyvissä ajoin.

Etäisyyksistä johtuen VM-tiimi ei nähnyt kertaakaan kasvotusten ennen kisoja. Ryhmäytymisen ja luovan ajattelun kannalta tapaaminen olisi hyvä järjestää vähintään projektin alussa.

Median parempi huomioiminen ja tehokkaampi pommittaminen.

Eri piirit paremmin huomioon.

VM-vastaavan kommentit projektiin:

Mahdollisuuksien mukaan VM-vastaavan pestin voisi jakaa kahtia ja tarkastella vielä näiden pestien suhdetta JTMK:hon, jossa erityisesti kilpailusihteerin pesti menee joiltain osin päällekkäin. Pestijako ja vastualueet voisivat olla seuraavanlainen:

Markkinointivastaava: kilpailun markkinointi, some, markkinointitempaukset, markkinointimateriaali

Viestintävastaava: kilpailukutsu ja ennako-ohje, nettisivut, media, sidosryhmäviestintä

Kilpailusihteerit: kokousten sihteerit, tehtäväpaperit

Huolto vastaa majoituksesta yms. joka joissain tapauksissa on kilpailusihteerin vastuulla.

Erityisen tärkeää on, että VM-tiimi on ajan tasalla kilpailun järjestelyistä. Elämyksessä kommunikaatio JTMK:n ja VM-tiimin välillä tapahtui vm-vastaavan välityksellä. Tämä toimii jos vm-vastaava muistaa kertoa tarpeelliset tiedot (:D), mutta suosittelen miettimään muita vaihtoehtoja.

Jaan mielelläni kokemuksia ja vastaan kysymyksiin Elämyksen viestinnästä ja markkinoinnista -Juho Ollila, juho.v.ollila@gmail.com, puh. 040 7083601

Tulospalvelu

Tulospalvelu onnistui mielestämme kohtuullisesti. Oma tuntuma toki oli, että tulokset eivät valmistu koskaan, mutta kilpailijoiden palaute pienensi harmitusta viivytyksistä. Iso kehittämisen paikka on piirikisan laskennan helpottaminen ja nopeuttaminen, nyt kiireessä tuli tulos laskettua ensin väärin.

Parhaita onnistumisia oli rekrytointi, onnistuminen johtui ehkä siitä, että tulostoimiston päällikkö oli tyylilleen epäuskollisesti ajoissa liikkeellä, loppujen lopuksi väkeä tulostoimistosta käytettiin välillä jopa muissa tehtävissä.

Onnistunut oli myös Kipan virittäminen tulostoimistoon, hyvä testi järjestelmälle saatiin piirin testikisoissa syyskuussa. Itse Elämyksen aikana verkko ja Kipa eivät temppuilleet juuri ollenkaan.

Itse Kipan ominaisuuksien käyttämisen tehostamiseen jäi kehitettävää - raakapisteitä tulee käyttää selvästi enemmän ja vähentää esim. rastipäälliköiden laskentatehtävää merkittävästi. Nyt tässä onnistuttiin joissain tehtävissä rakentamalla syötteitä huomattava määrä, jotta eri arvoiset osatehtävät saatiin syötettyä nopeasti sunnuntaiaamuna ja alkuiltapäivästä.

Harkinnan paikka tulevien järjestelmien rakentajille on se, kuinka voitaisiin huomioida esimerkiksi tehtävän tietyn osan nollaaminen tai poistaminen - yksi tällainen päätös aiheutti haasteita tulostoimistossa ja vieläpä juuri sunnuntaina. Ennakkoon tällaisen tietäminen sataprosenttisella varmuudella ei luonnollisesti ole mahdollista.

Onnistumisiin voitane laskea myös ruokahuolto, joka mahdollisti mm. sen, ettei tulostoimistopäällikön tarvinnut poistua tulostoimistosta niin maallisen asian kuin syömisen vuoksi! Myös muu henkilöstö piti juusto-, keksi- ym. Tarjoilusta.

Tarkistuspyyntöjen runsas määrä oli haastava asia, onneksi henkilöstöä oli ja mapit suurimmalta osalta rasteja niin järjestyksessä, että tiedot löytyivät aina. Ilman WhatsAppia ja sähköpostia ei Kolariin ja Äkäslompoloon hajasijoitettujen kisakeskuksen ja tulostoimiston yhteistyö olisi voinut sujua niin nopeasti kuin nyt.

Tulosten "paljastaminen" yöllä, maalissa ja kisakeskuksessa ennen niiden valmistumista on varmasti toisaalta hyvä asia mutta toisaalta mahdollistaa tämän tarkistuspyyntöjen tulvan ja pitkän ajan, jonka kuluessa pitää toisaalta syöttää uusia tuloksia ja toisaalta tarkistaa saapuneita tarkistuspyyntöihin liittyviä tuomarineuvoston pyyntöjä.

Johtaminen ja JTMK

Elämyksen järjestelytoimikunta koostui 13 henkilöstä eli kilpailunjohtajasta, kilpailusihteeristä, viidestä tehtäväryhmäjohtajasta, tulospäälliköstä, huoltopäälliköstä, viestintä/markkinointivastaavasta ja yhteiskunta/sponsorivastaavasta sekä valvojasta ja apuvalvojasta. Rakenteellisesti olisi ollut hyvä, jos tapahtuman kokonaisjohdossa olisi ollut käytössä parihohtajuus eli siis olisi ollut tapahtumanjohtaja, jolla olisi ollut vastuulla esimerkiksi projektin, huollon ja yleisjärjestelyjen yleisjohtaminen ja kilpailunjohtaja, jolla olisi ollut selkeästi vastuulla tehtävien, radan, paperien valmistelun yleisjohtaminen. Myös saman ajattelun ulottaminen erikseen kilpailu- ja tapahtumasihteeeriin olisi toiminut hyvin. Lisäksi pesti- ja rekrytointikeskustelut olisi pitänyt pitää paremmin (ja tai ne olisi pitänyt ylipäättään pitää selkeästi).

JTMK aloitti työskentelyn kesäkuussa 2016 pitäen joka kuukausi (poislukien kesäkuukaudet) kokouksen joko Googlen Hangouts-palvelussa tai kasvotusten. Kasvotusten kokouksia pidettiin noin 3-4 kk välein ja näissä pyrittiin keskittymään asioiden yhdessä tekemiseen (esim. tehtäväideat, tehtäväluettelo, tehtävien testaus, järjestelyt paikanpäällä). Selkeämmät päätökset tai yleinen etenemisen seuranta oli Hangouts-kokouksissa. Järjestely toimi hyvin ja näin laajalle levittäytynyt JTMK (välillä Helsinki-Kittilä) pystyi työskentelmään hyvin ilman kovin suuria matkakustannuksia.

JTMK ja koko tekijäjoukko oli hyvin sitoutunut ja innostunut. Tähän vaikutti alusta alkaen ollut selkeä tavoite elämyksellisen kilpailun luomisesta hienoissa lappilaisissa maisemissa. Yhteishenkeen vaikutti myös se, että kaikki lappilaiset partiolaiset olivat mukana tekemässä kilpailua. Tekijäjoukkoa motivoi kilpailun ainutlaatuinen luonne sekä Elämys-kisan oman identiteetin luominen viestinnän avulla. Edelliset lappilaiset SM-tason yökisat on järjestetty 13 vuotta sitten ja sitä edelliset siitä 15 vuotta sitten. Erittäin harva järjestämisrytmi näkyi isojen kisojen järjestämiskokemuksen puutteena. Elämyksen ja Muohtagen JTMK:ssa oli vain yksi sama henkilö. Perspektiivinä, Lapin omissa yökisoissa on tyypillisesti vain noin 5-10 osallistujavartiota. Onneksi seuraavat SM-kilpailut ovat Lapissa jo 2022.

Kilpailussa otettiin paljon erilaisia tietoisia riskejä. Esimerkiksi, lähdettiin tavoittelemaan isoa osallistujamäärää, kilpailupaikkaa ei valittu yleispuiteiden (koulut tai yörastin) perusteella vaan tehtävien, maisemien ja teeman perusteella, tekijäjoukkoon otettiin SM-kisajärjestelyjen ensikertalaisia (esim. viestintä- ja yllätystehtävävastaavat). Monet riskit tuottivat tulosta, esimerkiksi uudenlaisten toimintatapojen (esim. viestintä) tai monien onnistuneiden ja uudenlaisten tehtävien muodossa. Toisaalta riskit aiheuttivat lisätyötä (esim. bussikuljetukset) ja epäonnistumisia (esim. maastorajoitteiden ja kisa-aikataulujen muodossa). Korkeat tavoitteet olivat iso motivaattori koko JTMK- ja tekijäjoukolle. Seuraavissa kisoissa riskien hallinnan ja ennakoinnin (esim. aikatauluvaikutukset) eteen tulee tehdä enemmän töitä.

JTMK käytti keskinäiseen kommunikointiin Facebookin suljettua ryhmää, joka toimi hyvin. Keskustelut oli helpohko löytää ja ne oli strukturoituja verrattuna esim. Whatsapp-ryhmiin tai sähköpostikeskusteluihin. Lisäksi uusista viesteistä tuli muistutukset sekä Facebook-ryhmään oli helppo linkittää tiedostoja. Lisäksi Facebook oli kaikilla JTMK:laisilla käytössä, joten ei ollut kynnystä ryhtyä käyttämään jotain uutta ohjelmaa tai alustaa. Tätä viestintämenetelmää voi suositella.

Kilpailijapalautteiden Elämyksen yleisarvosana on 4 (max. 5), joka on todella hyvä saavutus, josta voidaan olla ylpeitä ja jossa näkyy kaikkien tekijöiden hyvä venyminen ja sitoutuminen Elämykseen. Tottakai järjestelyissä jäi monta asiaa harmittamaan. Ne tehdään sitten seuraavissa kisoissa paremmin.

Valvojatoiminta

Valvojien tehtävänä on on auttaa ja kouluttaa kisajärjestäjiä ja varmistaa sääntöjen ja partiohengen mukaisten kilpailujen toteutuminen. Valvoja ja apuvalvoja kisalle nimettiin loppuvuodesta 2016.

Valvoja toimi pestissään ensimmäistä kertaa ja alla oli muutaman vuoden tauko partiosta. Myöskään lappilainen partio- tai partiotaitokisatoiminta ei ollut ennestään tuttua.

Kisan valvonnassa onnistui parhaiten jtmk:n toimintaan mukaan sujahtaminen, valvojien yhteistyö, kisan tekemisestä innostuminen ja kisa- ja tehtäväpapereiden tarkastus sisällöllisesti. Eniten parannettavaa jäi valvojana toimimisen kokonaisuuteen, rutiiniin, kisan kipupisteiden riittävän vakavaan ennakoimiseen ja niiden realisoitumisen estämiseen ja varasuunnitelmien kehittämiseen sekä kisajärjestäjien koulutukseen panostamiseen.

Valvoja ei voi olla tyytyväinen suoriutumiseensa pestissään, koska ei pystynyt riittävästi auttamaan ja kouluttamaan kisajärjestäjiä, eikä takaamaan riittävän tasapuolisia kisoja vartioille mm. epätasaisen jonotuksen takia. Tuomarineuvosto joutui kisan aikana tekemään hyvin paljon töitä ja päätöksiä myös kovassa kiireessä, mikä johtui osaltaan epäonnistuneesta valvojatoiminnasta etenkin ennen kisa.

Jotta ensi kerralla asiat olisivat paremmin, niin voisi olla hyvä:

- Kokeneempi valvoja (jolla ei myöskään taukoa partiotaitokisoista)
- Valvoja kouluttamaan järjestäjiä jtmk-kurssille ja rastipääällikkökoulutukseen
- Valvojalla näkemystä Lapin alueen partio- ja partiotaitokisatoiminnasta: tietää mikä on tietotaitotaso (miten paljon koulutusta ja ohjausta tarvitaan ja minkälainen on yleinen kisaymmärrys) ja tekijäresurssit (mikä on realistinen rastihenkilömäärä kisaviikonloppuna), koska nämä vaikuttavat suoraan mm. siihen millaisia tehtäviä kisaan voidaan suunnitella ja toteuttaa ja miten paljon ja millaista koulutusta tarvitaan
  - Ei pidä olettaa, että asiat ovat lähtökohtaisesti samalla tavalla kaikissa piireissä, joissa kisoja järjestetään
- Valvojan täytyy ilmaista ääneen rohkeammin huolensa suunnitteluvaiheessa ilmaantuvien etenkin kisan sujumuuteen ja turvallisuuteen vaikuttavien seikkojen suhteen, jotta vaihtoehtoisia toteutustapoja ja varasuunnitelmia voidaan yhdessä pohtia

Talous

Loppuraportin kirjoittamisvaiheessa virallinen Elämyksen tilinpäätös ei ole vielä valmistunut.

	TULOT	18128
Osallistumismaksut		10125
Emitit, ruokaliput, huoltaja		1228
Bussikuljetus Kolari-Rovaniemi		3875
Palkinnot lahjoituksena		2900
	MENOT	
Huolto		12216
Yörasti		675
Kilpailukeskukset		921
Ruoka		5517
Kilpailijoiden kuljetukset kisan aikana		2320
Bussikuljetus Kolari-Rovaniemi		1915
Huollon tarvikkeet ja -kuljetukset		868
Tehtävät		4433
Tehtävämateriaalit ja -suunnittelu		3658
Tehtäväpaperit ja kopiointi		323
Kartat ja emit-vuokrat		452
Viestintä ja markkinointi		1081
Kisamerkit		453
Ennakkoviestintä ja -markkinointi		479
Muut viestintä		149
Muut		4958
Tehtävien testaus ja testikisat		452
Tekijäkoulutus		286
JTMK:n ja tuomarineuvoston matkakulut		845
JTMK:n kokouskulut		392
Muut		84
Palkintojen arvo		2900
	TULOS	-4561

Osallistujamäärän selvittyä talousarvio oli noin 1000 euroa voitollinen ja lopullinen tulos on noin 4500 euroa tappiollinen. Erityisen pahasti väärin arvioitiin ruoan hinta ja kulutus. Ruoka-arvio ylittyi noin 3100 eurolla. Ruokaa jäi yli ja se oli luultavasti myös liian kallista. Lisäksi viime hetkillä jouduttiin ottamaan ylimääräinen noin 500 euron bussikuljetus Kolari-Rovaniemi välille, kun jo varatut bussit tulivat täyteen. Myös sunnuntaina jouduttiin ajamaan ylimääräinen vuoro välillä Äkäslompolo-Kolari. Lisäksi tehtäväbudjetti ylittyi noin 1000 eurolla, johtuen osittain ison osallistujamäärän vaatimista monista suorituspaikoista ja tehtävämateriaalien hintojen arviointivirheistä.

Seuraavissa kisoissa suurempaa huomiota tulee kiinnittää ruokahuollon järjestämiseen ja sen taloudellisuuden miettimiseen sekä lisäksi tehtävämateriaalien hinta-arviointiin ja hankintasuunnitteluun. Palkinto- ja tehtävämateriaali ja -paikkasponsorien hankinnassa onnistuttiin erittäin hyvin. Tähän auttoi kilpailun paikka Äkäslompolon kylällä ja tapahtuman kansallinen luonne. Yritykset lähtivät hyvin mukaan kun heiltä osattin kysyä selkeää tarvetta (esim. hotellihuoneet käyttöön tai kiipeilyvaljaat lainaan veloituksetta). Lisäksi panostimme etukäteen viestintäkanaviin, jotta voitiin luvata yrityksellä todellista näkyvyyttä.